

være muligt, at der er Enkeltheder deri, som ere mindre vel overveiede i Tilbud til, at man jo altid kunde faae det forandret siden, men en Mangel er det dog i alt Fald. Og naar man nu ikke forud har tænkt sig, at der kunde komme en Nødvendighed for at give en Skuespiller eller Skuespillerinde en højere Lønning, at der kunde komme en Nødvendighed for at lønne en ny Skuespillerinde, der har debuteret, og hvis Debut var lovende, og man endelig har glemt, at et vist Antal af Ballettens Ungdom vil naae en Alder, hvori de skulle have Løn, vil man vist se fremtidig at undgaa slige Uansigtigheder og være noget omhyggeligere ved at lægge Budgettet for det kongelige Theater og gjøre det med mere Omsigt med Hensyn til Fremtiden. Det er altid en Garanti for, at der er god Økonomi ved den paagældende Anstalt, naar man saaledes ser paa Fremtiden med prøvende Blikke. Skulde der nu i Begyndelsen komme Vanskeligheder, haaber jeg, at de ikke ville blive større, end at man vil komme ud over dem. Hvad der er at sige om forskellige af Budgettets Konti, saaledes som de nu findes optagne paa Finanslovsforslaget, har jeg tilladt mig at gjøre opmærksom paa ved Forhandlingerne i det andet Thing. Jeg skal imidlertid, da Sagen har været berørt her, fortelligt gjøre opmærksom paa, at det maa betragtes som noget aldeles selvfølgeligt, at en hel Del af Theaterbudgettets Konti ere at betragte som kalkulatoriske i strengeste Forstand. Det følger altid deraf, at et Budget omfatter en vis Bedrift; thi det er jo dog tilfældigt det kongelige Theater. En meget væsentlig, den allerstørste Del af Indtægterne, hvoraf Udgifterne skulle bestrides, skal erhverves; det stiller et saadant Institut under ganske særlige Forhold og betingelser en vis Elasticitet i mange af Budgettets enkelte Konti. Særlig er det for Theatrets Bedkommende Tilfældet med den af Budgettet Udgiftskonti nemlig den 10de, der er overskrevet: „Udgifter af ubestemt Omfang.“ Ved denne Overskrift er jo allerede disse Udgifters Bestaafenhed tilstrækkelig betegnet; det vil deraf være klart, at her handles der om Udgifter, der ikke paa Krone og Ore kunne forudses, og som man maa være forberedt paa kan vise sig snart større snart mindre efter Omstændighederne. I blandt de Underkonti, som findes under 10de Hovedkonto, skal jeg endvidere henlede Opmærksomheden paa den sidste, nemlig Konto m. Den hedder: „forskjellige og tilfældige Udgifter.“ Naar man nu lægger Overskrifterne over Hovedkontoen og den over denne Underkonto sammen, er det altsaa „Udgifter af ubestemt Omfang“, og derunder „forskjellige og tilfældige Udgifter.“ Det forekommer mig, at det der er tilstrækkelig klart betegnet, at der ved dette Budget ikke kan være Tale om Overholdelse i samme Forstand, som der kan være Tale om Overholdelse af Budgettet paa mange andre Konti paa Finansloven. Det vil man jo sikkert med stor Lethed blive enig

om. Men nu gjorde først det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Ploug), og siden det ærede Medlem for Bornholm (Fallesen) opmærksom paa, at der kunde træffes Tilfælde, hvor det var nødvendigt eller dog høist gavnligt for Theatret at gjøre større Udgifter i Forventning af, at der saa vilde kunne komme større Indtægter til Stebe som Følge deraf. Det forholder sig ganske rigtig saaledes. En Del saadanne Udgifter ville imidlertid kunne forudses, saa at der kan tages Hensyn til dem ved Budgettets Affattelse. En Del andre ville vistnok først komme frem senere, men saa har man jo Tillægsbevilling, og skulde der indtræde aldeles usformodede Tilfælde, nu vel, saa har man Konti, hvorunder saadanne Tilfælde laade sig indordne, og da kan man være overbevist om, at der ogsaa fra Rigsdagens Side vil tages billigt Hensyn til Udgifternes virkelige Bestaafenhed, naar de kun i og for sig findes forsvarlige. Men saa var der en anden Indvending, som blev fremsat mod den nuværende Budgetform, og det var den, at de Interesser, som det formødes, at Theatrets Personale har for at spare, for at se nøje til ved hver enkelt lille Udgift, vilde falde bort. Som Tilstanden var nu, hvor Theatret arbejder for at skaffe sig en Kapital, kunde man formode, at Alle vilde tappes om, Theatrets Chef naturligvis i Spidsen, at vise god Økonomi og skabe Penge sammen, men det vilde ganske bortfalde naar det hedder: Statskassen betaler. Ja, jeg veed nu ikke, hvorledes man opfatter dette Forhold i Theatret, men er det ganske saaledes, som det er opfattet af det ærede Medlem for Bornholm, er der en meget væsentlig Mangel i Opfattelsen. Jeg skal tillade mig at betegne, hvilken denne er. Den nuværende Theaterbygning blev nemlig, som det vil erindres, opført i Genhold til Loven af 18de Juni 1870, og i denne Lovs Slutning hedder det: „Ved Finansloven af 1875—76 fastsættes, hvorledes den samlede Byggegjæld til Sorø Akademi fremtidig skal afsløres.“ I Genhold til denne Bestemmelse blev det ved Finansloven 1875—76 bestemt, at den samlede Byggegjæld til Sorø Akademi skulde af Theatret forrentes og afsløres. Dette har derfor været optaget paa alle følgende Finanslove, og man vil neppe, i det Mindste ikke uden stor Vanskelighed, blive fri for denne Bestemmelse, til hvis Opretholdelse man jo unegtelig kan paabe- raade sig den af mig nylig citerede Slutning af Loven af 18de Juni 1870. Theatrets Gjæld omfatter, som bekendt, 3 Hovedafsnit: det ene er den gamle Gjæld, der endnu staar tilbage fra den forlangst nedre Bygnings Bagside — bedrøvelig Tilfælde! —; det er en stor Sum, der endnu staar tilbage og er indbesat af Theatrets Gjæld. Dernæst er der Gjælden efter Loven af 18de Juni 1870 og endelig Overskriftelserne. Disse 3 Afsnit tilsammen udgjøre, som det ærede Medlem fra Bornholm nævnte,